

גליון

שיעורי חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הדרכות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מנהכות

פרשת כי תצא
תשפ"ג



גליון
כ"ו



שעורים אין חנוך

פרשת שלח, שנת תשפ"ג - קריית ברסלב - ליבערטי יע"א

• חינוך און הדרכה

לערנען, און מען זאל אים אויף נישט צעברעכן!

דער קינד איז נישט מיין בר פלוגתא!

א מלמד דארף וויסן, מען נעמט נישט אויף א מלמד ער זאל באקומען כבוד פון די קינדער, דער אייבערשטער זאגט אז קינדער דארפן האבן דרך ארץ פאר א מלמד און אים מכבד זיין, אבער אויב ער טוט דאס נישט - מיינט אז דער קינד האט א נסיון פון זיין נישט דרך ארץ דיג, און איך האב אן אנדערע נסיון וואס איך קען אויף נישט ביישטיין, דער קינד ווערט נישט יעצט מיין בר פלוגתא! איך גיי זיך נישט יעצט נישט צעקריגן פרינואט מיט דעם קינד, און האבן חשבונות מיט דעם קינד.

עס איז דא עלטערע ווייבער וואס ווען זיי דערמאנען זיך פון זייערע יונגע יארן קענען זיי נאכאלץ וויינען פון א לערערין וואס האט איר פיינט געהאט. אפילו עס איז שוין אריבער אסאך יארן פון ווען זי איז ארויס פון שולע, און זי איז נישט איינע וואס זוכט צו קרעכצן און צו באשולדיגן. דאס גייט נישט ארויס פון א מענטש, מען געדענקט דאס אויף אייביג, די לערערין האט מיר פיינט געהאט און דערבייטערט די יארן!

די לערערין איז זיכער געווען גערעכט, אבער איר זענט עלטער און זי איז יונגער, איר דארפט טרעפן א וועג ווי אזוי זיך אומצוגיין מיט די תלמידה, איר קענט זיך נישט נעמען אויף די ביינער און אריין גיין אין א פרינואטע מלחמה קעגן א תלמידה ווייל זי איז נישט גערעכט, זי איז דאך א קינד!

פרינואט מיט די מנהלת, אדער מיט אן אנדערע לערערין, אבער אן א נאמען, מען זאגט: "עס איז דא א קינד וואס טוט דאס און דאס, זאל איך רופן די עלטערן אדער נישט?" - ווער איז דאס קינד? עס איז מיין קינד! טראכט פאילו עס איז 'אייער קינד' און איר רעדט זיך דורך מיט א צווייטע לערערין צי איר זאלט 'זיך אליינס' רופן דערצייילן דעם פראבלעם פון 'אייער קינד'.

אזוי רעדט מען פון די קינדער!?

ווען איך בין געווען א מלמד האב איך זיך צוריק געהאלטן פון אריין גיין אין 'מלמדים שטיבל', די קינדער פלעגן זען אז איך בלייב זיצן אין כיתה. פארוואס? ווייל עס איז געווען א מושב לצים, מען איז געזיצן און בארעדט קינדער, דער אינגל איז א פערד, דער אינגל איז א בהמה און דער אינגל וואס איז געווען רויט און פעט איז א פרה אדומה... איך האב געטראכט צו מיר: 'וואס? דאס זענען מלמדים?! זיי שיקן אהיים גרויסע ביכער יעדע וואך, מען לערנט אויס די ל"ט מלאכות און די שבועה פוכבי לכת, די עלטערן מיינען אז מען געבט די בעסטע חינוך, און אזוי רעדט מען פון די קינדער!'

פארוואס מאכסטו אן עקס אויף מיין קינד!?

די פארעריגע לערערין קען נישט איבער גיין אנהייב יאר די נעמען פון די קינדער און מאכן אן 'עקס' (שלעכטע צייכן) אויף איין קינד און זאגן פאר די נייע לערערין אז דאס קינד איז שלעכט, - דאס איז דאך מיין קינד, פארוואס מאכסטו אן עקס אויף מיין קינד? איך וועל ענדערש האלטן מיין קינד אינדערהיים, נישט שיקן אין חדר און אין שולע, ער זאל גארנישט

מיטן אייבערשטנס הילף ענדיגן מיר צו דעם שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר די מחנכים אין שטעטל, קריית ברסלב - ליבערטי יע"א, דינסטאג פרשת שלח שנת תשפ"ג לפרט קטן.

ווער איז דאס קינד? עס איז מיין קינד!

איך ווייס נישט אויב איר האלט מיט די נייעס, מען גייט פאלד נאכאמאל לויפן צו ערוועלן א פּרעזידענט, צווישן די וואס לויפן איז דא איינער וואס זיצט היינט מיט קייטלען, מען גייט אים איינזעצן אין תפיסה, פארוואס? ווייל ער האט געהאלטן אפן ביי זיך אינדערהיים פרינואטע סודות פון אמעריקע, ער האט גארנישט געטון, ער האט קיינעם גארנישט ארויס געגעבן קיין סודות, אבער זאכן וואס מען דארף האלטן אין אפגעהיטענע פלעצער, האט ער געהאלטן אפן.

ווען א לערערין האט א פראבלעם מיט א קינד, דארף עס בלייבן פרינואט, זי קען עס נישט דערצייילן פאר אנדערע לערערנס.

די פרוי וואס איז געשטעלט צו קוקן לייז, קען נישט איבער רעדן מיט אנדערע לערערנס די נעמען פון די תלמידות וואס האבן לייז, זי קען עס נאר איבער געבן פאר די סעקרעטערי אז זי זאל רופן די מאמע און מער נישט פאר קיינעם.

פארוואס זאלן עלטערן צוריק הערן אז יעדער ווייסט פון זייער קינד'ס פראבלעם? פארוואס דארף יעדער וויסן אז איר קינד האט איינגעמאכט, אדער בייסט, אדער האט לייז!?

אלעס וואס מען דארף דורך שמועסן צו העלפן א תלמידה קען מען רעדן



• חיזוק אין הדרכה

ער האט עס געטראפן. דער קינד איז אהיים געקומען זאגן פאר זיין מאמע: "איך האב געמיינט מיין רבי איז סתם עפעס א יוקל... ער איז א מעכטיגער רבי! ער האט שאוולעד, דרילערס און א גראז שניידער!" אז דער רבי איז געווארן א מעכטיגער רבי וויל ער שוין דאווענען און לערנען.

מיר זענען ברוך השם דורך א שיינע יאר, מיר זענען געווען צופרידן פון אלע איינגעשטעלטע, מען נעמט יעדן צוריק אויף קומענדיגע יאר, קיינער ווערט נישט אפגעזאגט. יעצט קומט זומער וועט איר זיך קענען אפרוען, זיין אין שטוב מיט די קינדער, און מיר וועלן אויפנעמען יונגערע לערערניס וואס האבן נאכנישט א גרויסע וויסשאפט אינדערהיים צו לערנען מיט די קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן אסאך הצלחה.

נישט אויסקומען מיט אים, ער וויינט יעדן טאג צום אייבערשטן ער זאל טרעפן א וועג צו אים, האב איך אים געזאגט: וואס וואלסטו געטון ווען עס איז ווען זיין קינד? דו וואלסט אלעס געטון אז זיין קינד זאל מצליח זיין, אפער רופסטו אים צו דיר אין שטוב, דו געבסט אים זיין גראז שניידער ער זאל שניידן די גראז? - דער מלמד האט אזוי געטון, ער האט גערופן דעם קינד צו זיך אינדערהיים, ער האט אים געגעבן די גראז שניידער און דאס קינד האט אויפגעלעבט, היינט איז דער קינד דער בעסטער קינד פון פתח.

ווי אזוי קען דאס זיין, פון די ערגסטער קינד זאל ווערן דער בעסטער קינד? א קינד קען נישט טוישן זיינע נאטורן איבער נאכט? - נאר עס האט מיטן מלמד, ער האט אסאך געבעטן דעם אייבערשטן ער זאל טרעפן א צוגאנג צום קינד, דער קינד זאל ווערן אינטערעסירט אינעם מלמד, און

איר בויט אויף אידישע קינדער!

געדענקט! וואס מען טוט פאר זיך - בלייבט דא, און וואס מען טוט פאר יענעם - נעמט מען מיט! איר וועט זיין פון די נשים צדקניות וואס וועלן ווערן פארשריבן מיט גאלדענע אותיות אויבן אין הימל, אז די פרויען האבן אויפגעבויט אידישע קינדער!

איך האב אזוי הנאה צו הערן מעשיות פון מלמדים און לערערניס וואס געבן זיך אנוועק מיט די גאנצע הארץ פאר די קינדער. א לערערין דערציילט, זי האט זיך נישט געקענט אויס קומען מיט איין תלמידה, אן עלטערע תלמידה וואס עס איז שוין שווער זיך אויסצוקומען, האט זי איר גערופן צו זיך אין שטוב, זי זאל איר העלפן בעבי סיטן אירע קינדער און העלפן מיט דאס און יענץ, און זי איז געווארן איר בעסטע תלמידה!

א מלמד איז געקומען צו מיר פרעגן, ער האט א קינד וואס ער קען זיך ממש

חיזוק פאר די אידישע שטוב

פונעם ראש ישיבה שליט"א

• חינוך הבנים והבנות

נישט אהיים געקומען אין צייט! זאל ער וויסן... - פיינ, איר קענט אים זאגן וואס איר ווילט, אבער נישט אין פארנט פון די קינדער.

אויך דארף מען אכטונג געבן נישט צו גרעסער מאכן די פייער; אז די ווייב האלט זיך זא פאר אין פארנט פון די קינדער, שריי איר נישט אן אין פארנט פון די קינדער: "פארנוואס שרייסטו אויף מיר אין פארנט פון די קינדער?" דו מאכסט גרעסער דעם פייער, דו שרייעסט יעצט אין פארנט פון די קינדער אז זיין ווייב זאל נישט שרייען אין פארנט פון די קינדער....

אינדערהיים דארף זיין שלום!

איבער פרעגט מיר: "איך האב געוויסע זאכן וואס איך וויל זיך אויס'טענהן מיט מיין ווייב, וואו זאל איך עס טון?" זאג איך אים: צעטייל זיינע קינדער אויף א שבת, און פאר אנוועק אויף וואקאציע, דארט קענטו זיך גוט רצח'נען מיט איר, עס זאל ממש גיין פייער... אבער אינדערהיים דארף זיין שלום!

אין פארנט פון די קינדער דארף מען ווייזן ליבשאפט, קינדער האבן זייער ליב צו הערן ווי טאטע מאמע זאגן זיך שיינע ווערטער איינער פאר'ן צווייטן, עס איז איז זייער געזונט פאר קינדער.

משפחות וואס זענען צעטיילט אדער געגט, אפילו משפחות וואס בייידע עלטערן זענען נאך אינדערהיים, אבער אלעס גייט צו מיט אן אנגעצויגנדיג, עס איז נישט דא קיין ליבשאפט צווישן די עלטערן, און מען געבט נישט קיין ליבשאפט פאר די קינדער, מען הערט נישט אויס די קינדער, מען רעדט נישט צו די קינדער, ביי אזא משפחה איז דא א גרעסערע שאנס אז די קינדער זאלן חס ושלום זא ווערן באאיינפלוסט פון שלעכטע חברים.

זיך נישט קריגן אין פארנט פון די קינדער!

דעריבער, כדי די קינדער זאלן נישט ווערן באאיינפלוסט פון שלעכטע חברים, דארף מען אכטונג געבן אויף די צוויי זאכן. איינס, אז די עלטערן זאלן לעבן בשלום, עס זאל זיין א פרייליכע שטוב, וואו טאטע מאמע האבן זיך ליב, און געבן זיך כבוד איינעם דעם צווייטן.

איך בעט אייך זייער, איר זאלט זיך קיינמאל נישט קריגן אין פארנט פון די קינדער!

אז אייער מאן האט עפעס געטון, צום ביישפיל, ער איז אהיים געקומען שפעט, און די טיר עפנט זיך אויף, דער טאטע קומט אריין און אלע קינדער שטייען אין זייט, האלטס אים נישט יעצט פאר אין פארנט פון די קינדער! נארישע פרויען בארעכטיגן זיך נאך: "איך האב אים געזאגט ער זאל אהיים קומען צייטלעך און ער איז

די דריטע גקודה: וואס קען מען טון אז די קינדער זאלן נישט ווערן באאיינפלוסט פון שלעכטע חברים?

געלויבט דער הייליגער באשעפער אז אויך שטיי יעצט אינעם צענטן יאר פון ווען איך האב געעפנט די ישיבה, פון שנת תשס"ט ווען מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט מיר געהייסן עפענען די ישיבה צו מחזק זיין בחורים. האב איך אלע יארן געזען איין זאך, די בחורים וואס קומען פון געזונטע שטיבער, וואו עס איז דא ליבשאפט צווישן די עלטערן, טאטע מאמע זענען פרייליך, און זיי געבן ליבשאפט פאר די קינדער, זיי געבן אכטונג אויף די קינדער, זיי רעדן שיינ צו די קינדער, - די בחורים זענען שטענדיג געבליבן שטארק מיט זייער אידישקייט!

אפילו זיי האבן געהאט זייערע צייטן וואס זיי האבן געהאט שלעכטע חברים, די חברים האבן זיך אפגעשוירן די בארד און פאות, זענען זיי נישט געווארן באאיינפלוסט פון זיי, זיי זענען געבליבן מיט די בארד און פאות, פארנוואס?! ווייל דער בחור טראכט: "איך קען עס נישט טון פאר מיין טאטע מאמע, מיין טאטע מאמע זענען זייער גוטע מענטשן, זייער וואוילע מענטשן, איך וויל זיי צופרידן שטעלן!"

ווידער די משפחות וואס זענען נעבעך צעפליקט און צעריסן, איך רעד שוין נישט פון



חינוך הבנים והבנות

זיך אריינלייגן אין די קינדער

עלטערן דארפן זיך אריינלייגן אין די קינדער; שמועסן מיט די קינדער, פארברענגען מיט די קינדער, רעדן שיינ צו די קינדער, טראכטן אינטערעסאנטע זאכן פאר די קינדער.

קינדער דארפן נישט קיין אורינג'ס מיט קיין שמאורינג'ס...

קינדער זוכן נישט ארויס צו גיין, קינדער זענען נישט אינטערעסירט אין טייערע זאכן, קינדער ווילן נישט עסן אין רעסטעראנט, [מענער זוכן אויך נישט צו גיין עסן אין רעסטעראנט. א מאן האט ליב זיין ווייב'ס עסן, די מענער וואס גייען עסן אין רעסטעראנט איז עס נישט ווייל דאס ווילן זיי, נאר די ווייב דריידט זיי א קאפ, מוזן זיי מיט גיין פאר שלום בית. ער דארף עס ווי א לאך אין קאפ, ער וויל זיין ווייב'ס עסן, קינדער האב ליב צו זיין אינדערהיים, קינדער האבן ליב צו פארברענגען אינדערהיים, קינדער דארפן נישט קיין אורינג'ס מיט קיין שמאורינג'ס... ווען קינדער בעטן די עלטערן זיי ווילן ארויסגיין וכו', איז דאס ווייל זיי האבן נישט קיין עלטערן, די מאמע איז פארנומען איינצוקויפן וכו', בעטן זיי: "לאמיר ארויס גיין", אזוי וועלן זיי כאטש אין קאר אדער ביים שפאציר זיין מיט די מאמע!

אז מען האט א געזונטע מח קענען שלעכטע חברים נישט שטערן!

אויב טאטע מאמע געבן דאס פאר די קינדער, זיי לעבן בשלום און זיי געבן ליבשאפט פאר די קינדער - וואקסן די קינדער אויף מיט א געזונטע מח, און אז מען האט א געזונטע מח קענען שלעכטע חברים נישט שטערן!

(גענומען פון א חיזוק שמועס מאגאזין יח"י שנת תשע"ח לפ"ט קטן)

"דו שלאך!" "דו שלמלול!" "מען ווייסט אז מען קען דיר גארנישט געבן, ווייל דו פארקעסט, פון היינט און ווייטער גייט מען אלעס געבן פאר'ן יונגען ברודער!" וועט געשען אז איר וועט האבן א קינד א שלאך און א שוטה! ווייל אין זיין קאפ וועט ער אלץ געדענקען 'איר קען נישט', און 'איר טויג נישט'.

איר האב געזען אויף א בחור ווי עפעס גייט פאר מיט אים, ער איז אינגאנצן צעפארן, איינמאל זאגט ער מיר: "מיר האט מען קיינמאל נישט געטראכט אינדערהיים, מען האט אייביג געגעבן פאר די יונגע ברודער ער זאל גיין צו די שכנים טראגן און פרענגען וואס מען דארף, ווייל איר לאז איבער און איר ווייס גארנישט", - האב איר שוין אלעס פארשטאנען; רחמנא ליצלו, אנשטאט העלפן אויפבויען דעם קינד, האט מען אים צעבראכן אויף פיץ-פיצלעך.

זיין אינדערהיים

א פרוי איז אזוי ווי א מלמד, מען דארף גוט עסן, גוט שלאפן, און מען דארף זען צו זיין אינדערהיים, נישט צו זיין פארנומען מיט נארישקייטן.

מען דארף האבן א זכיה מען זאל זיין זוכה זיין צו זיין אינדערהיים, דער מח זאל זיין אינדערהיים, מען זאל איינזען אז 'איר דארף נישט קיין טעלעפאון. אפילו א פשוט'ע טעלעפאון דארף מען אויך נאר האבן ווען מען גייט ארויס פון הויז, אבער אינדערהיים איז עס נאך א זאך וואס נעמט אנוועק די מאמע פון די קינדער.

איר בעט איר טייערע אידישע עלטערן, פארברענגט מיט אייערע קינדער! נאך אביסל וואקסן די קינדער אויף, די קינדער וועלן נישט וועלן קוקן אויף די עלטערן, פארנוואס? ווייל זיי זענען געווען פארנומען מיט זייער טעלעפאון, וועלן איר זיין פארנומען מיט מיינע חברים.

עס שטערט פאר לאנגע יארן

קינדער ווערן זייער דערשראקן ווען זיי זעען צו ווי טאטע מאמע קריגן זיך, ווייל קינדער דארפן ביידע עלטערן, א טאטע און א מאמע. ווען זיי שטייען אין די זייט און זעען ווי די עלטערן קריגן זיך, שטערט זיי עס אין מח, זיי טראכטן: 'ווער איז גערעכט? טאטי? - אבער איר האב אויך ליב מאמ'!

איר הער פון אינגעלייט ווי זיי געדענקען זייערע עלטערן'ס קריגערייען פון יארן צוריק, עס איז א זאך וואס בלייבט שטעקן אין קאפ, עס שטערט פאר לאנגע יארן.

די קינדער זאלן שפירן ווי זיי האבן עלטערן מיט הארץ

די צווייטע זאך אויף וואס מען דארף אכטונג געבן די קינדער זאלן נישט ווערן באאיינפלוסט פון שלעכטע חברים, איז אז די קינדער זאלן שפירן ווי זיי האבן עלטערן מיט הארץ.

אז דער קינד האט עפעס געטון, ווי עפעס אויסגעטאסן אדער צעבראכן בטעות, איז ער נאכנישט 'חייב מיתה', דו קענסט אויך מאכן א טעות, דו קענסט אויך אויסגיין, דו קענסט אויך איבער דרייען.

איר האב שוין אלעס פארשטאנען...

מען דארף זייער אכטונג געבן נישט צו שפעצן קינדער פערזענליך, מען דארף בעטן דעם אייבערשטן: "רבונו של עולם העלה מיר איר זאל האבן מח צו מיינע קינדער, איר זאל זיי נישט דערנידערן און אנשרייען".

לאמיר זאגן אז איר ווילט פועל'ן ביי א קינד ער זאל נישט זיין פארשלאכט, ער זאל ווערן מער אחריות'דיג, ער זאל געדענקען וואס ער האט צו טון, נישט איבער לאזן זאכן אין חדר אדער אויפ'ן פאס, - אויב וועט איר שרייען אויף אים:



בריוון פון הינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

ווי אזוי ערקלערט מען פאר קינדער די גמרא "נגעלו שערי תפלה?"

שאלה:

לכבוד מורי ורבי דער ראש ישיבה שליט"א.

איר רוף אייך מורי ורבי, כאטש וואס איר האב קיינמאל נישט געלערנט ביי אייך און איר קענט מיר אפילו נישט, זאלט איר אבער וויסן אז איר רעדט טאקע צו די בחורים אין ניו יארק, אבער אייער השפעה קומט אן איבער די גאנצע וועלט. די דרשות, בריוון, חיזוק יומי, האט געטוישט מיין גאנצע וועלט, מיין גאנצע שטוב איז געווארן איין שטיק אמונה אין אייער זכות. אויסער די שלום בית, לימוד התורה און נאך פילע עצות וואס האט מיר אזויפיל געהאלפן.

איר בין א מלמד און איר האב פארגעלערנט פאר די קינדער די גמרא אין מסכת ברכות (כג), אז פון ווען דער בית המקדש איז חרוב געווארן איז פארשפארט געווארן די טויערן פון תפלה, אבער די טויערן פון טרערן זענען יא געבליבן אפן. די גמרא איז מיר זייער שווער געווען, ווי אזוי קען מען זאגן אז ווען א איד דאווענט צום אייבערשטן זענען די טויערן צוגעשפארט פאר אים? אויב בעט ער נישט מיט טרערן וועלן זיינע תפלות נישט אנקומען צום אייבערשטן? איר וועל אייך זייער מכיר טובה זיין אויב איר וועט מיר דאס קענען קלאר שטעלן.

אגב, דער אינגערמאן וואס האט מיר געוויזן דעם ערשטן מאל א דרשה פון אייך, איז א מתנגד פון ברוסלב. ער האט מיר דאס געוויזן אויף צו מאכן ליצנות

דערפון, און ער האט גארנישט געכאפט אז איר וועל אנהויבן אויסהערן די שיעורים בקביעות, און דאס וועט מיר אזויפיל העלפן אין לעבן...

בהוקרה ובהכרה

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרושת קרח, ב' תמוז, שנת תשע"ח לפ"ט קטן

לכבוד המלמד ... גרו יאיר

איר האב ערהאלטן זיין בריוו.

וואויל איז זיין חלק אז דו האסט די זכיה צו זיין א מלמד; עס נישט דא קיין גרעסערע זאך ביים אייבערשטן ווי א מלמד וואס לערנט תורה

ויראת שמים מיט אידישע קינדער.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא בתרא ח:):
 אויפ'ן פסוק (דניאל יב, א): "ומצדיקי הרבים כפוככים לעולם ועד - אלו מלמדי תינוקות",
 איינער וואס לערנט תורה מיט אידישע קינדער
 איז צוגעגליכן צו די שטערנס וואס באלייכטן
 די וועלט; מוהרא"ש זכרונם לברכה איז דאס
 זייער שיין מסביר, אז פונקט ווי מען קען נישט
 ציילן די שטערנס פון די וועלט, אזוי אויף קען
 מען נישט ציילן די זכותים פון א מלמד. א
 מלמד פלאנצט איין אין די קינדער תורה, יראת
 שמים און אמונה פשוטה אינעם אייבערשטן,
 און שפעטער ווען די קינדער וואקסן אויף
 און טוען גוטע זאכן גייט אלעס אויפ'ן חשבון
 פונעם מלמד.

דאס וואס דו פֿרעגסט אז חכמינו זכרונם
 לברכה זאגן (פרכות לב): "ואמר רבי אלעזר מיום
 שחרב בית המקדש נבעלו שערי תפלה", פון
 ווען דער בית המקדש איז חרוב געווארן זענען
 פארמאכט די טויערן פון תפלה; וויסן זאלסטו
 אז עס איז דא אסאך שיטות אין חז"ל, אין די
 מדרשים זענען דא כמה דרכים - איינער זאגט
 אזוי און דער אנדערער זאגט אזוי, אבער אויף
 יעדע זאך איז דא א פשוט. חכמינו הקדושים
 זאגן (פסחים פה:): "אפילו מחיצה של ברזל אינה
 מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים", אפילו
 אן איינערנע וואנט איז נישט מפסק צווישן
 אונז אידן מיט'ן אייבערשטן, נאך זאגן חז"ל
 (ויקרא רבה ל, א): "בדורות הללו שאין להם לא
 מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, ואין
 להם אלא תפלה זו בלבד", דוד המלך האט
 געבעטן דעם אייבערשטן פאר אונזערע דורות
 ווען מיר וועלן זיין אין גלות, אן קיין קעניג, אן
 קיין נביא, אן קיין כהן גדול און אן קיין אורים
 ותמים, "אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא
 רבונו של עולם אל תבזה את תפלתם", רבונו
 של עולם נעם אן זייערע תפילות.

מיר ווייסן נאר וואס צדיקים האבן אונז
 געזאגט - בפרט דער הייליגער רבי - אז מיר
 זאלן רעדן צום אייבערשטן און זיך מתבודד
 זיין יעדן טאג. דער רבי האט געזאגט (ליקוטי
 מהר"ן, חלק ב, סימן כה: ק) אז ער האט געהערט פון
 אסאך צדיקים, אז זיי אלע זענען צוגעקומען צו
 זייערע מדרגות נאר דורך תפלה והתבודדות,
 ווייל מען קען נישט זיין קיין ערליכער איד אן

תפלה והתבודדות; ווען דער רבי האט דאס
 געזאגט זענען דארט געשטאנען אנשי שלומינו
 און זיי האבן אנגעפאנגען אויסצורעכענען
 נעמען פון צדיקים, האט דער רבי געזאגט
 אויף יעדן נאמען וואס זיי האבן אויסגערעכנט
 אז אלע פון זיי האבן אים בפירוש געזאגט אז
 זיי זענען צוגעקומען צו זייערע מדרגות נאר
 דורך תפלה והתבודדות, דורך אסאך רעדן צום
 אייבערשטן.

עס איז נישט געווען קיין שמועס ביים
 רבי'ן וואס דער רבי זאל נישט רעדן צו אונז
 פון תפלה, אונז מחזק זיין אז מיט תפלה ווערט
 מען נאנט צום אייבערשטן און אז דורך תפלה
 קען מען געהאלפן ווערן, נישט קיין חילוק
 ווער עס זאל נאר זיין, אזוי ווי חכמינו זכרונם
 לברכה זאגן (פתיחתא וברא, א): "היו זהירין בתפלה,
 שאין מדה אחרת יפה הימנה והיא גדולה מכל
 הקרבנות", דער אייבערשטער זאגט פאר די
 אידן, זייט נזהר אין תפלה ווייל דאס איז די
 שענסטע זאך, און דאס איז ביי מיר חשוב'ער
 פון אלע קרבנות, "ואפלו אין אדם פדאי לענות
 בתפלתו ולעשות חסד עמו, פיון שמתפלל
 ומרבה בתחנונים, אני עושה חסד עמו", און
 אפילו א מענטש וואס איז נישט ראוי מען זאל
 אים העלפן און טון מיט אים חסדים, אויב ער
 דאווענט און בעט מיר - וועל איך אים העלפן.

דערצייל פאר די קינדער מעשיות איבער
 דאס גרויסקייט פון תפלה, דערצייל זיי וואס
 חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (מדרש דברים
 רבה ב, טז): עס איז געווען אמאל א שטורם ווינט
 אויפ'ן וואסער און א שיף איז פארבלאנדןשעט
 געווארן און איז אנגעקומען צו א ווייטע
 שטאט, אויפ'ן שיף האבן זיך געפונען איין איד
 מיט אסאך גוים, ווען די שיף איז אנגעקומען
 צו די פֿרעמדע מדינה זענען אלע גוים
 צוגעקומען בעטן פון דעם איד ער זאל זיי גיין
 קויפן עסן, האט דער איד זיי צוריק געפֿרעגט
 מיט וואונדער: "איך בין דען באקאנט דא,
 אז איר אלע קומט מיר בעטן איך זאל קויפן
 עסן?" האבן די גוים געשריגן אויף דעם איד
 און געזאגט: "א איד איז קיינמאל נישט אליין,
 א איד האט אייביג דעם אייבערשטן מיט זיך",
 פירט דער מדרש אויס: "הוי, אַשׁר לוֹ אַלְקִים
 קְרוֹבִים אֵלָיו (דברים ד, ט)."

פאר די קינדער זאלסטו מסביר זיין וואס

די ראשונים זאגן פשוט אין דעם (עין מאירי בבא
 מציעא טז.), אז דאס מיינט נישט צו זאגן אז דער
 אייבערשטער הערט נישט אויס די תפילות
 פון אונז אידן, עס איז נישטא אזא זאך אז א
 תפלה זאל נישט ווערן אנגענומען, עס איז נאר
 אנדערש היינט ווי אין די צייטן ווען דער בית
 המקדש איז געשטאנען; אז היינט דארף מען
 קלאפן אויפ'ן טיר אז די תפילות זאלן ארויפגיין,
 מה שאין פן ווען מען וויינט דעמאלט האט
 דער אייבערשטער גלייך רחמנות און נעמט אן
 די תפלה אפילו היינט אויף, אזוי ווי דער זוהר
 הקדוש זאגט (שמות יב:): "אמר רבי יהודה, כל
 מלין דעלמא תליין בתשובה ובצלותא דצלי בר
 נש לקודשא בריה הוא, וכל שכן, מאן דאושיד
 דמעין בצלותיה, דלית לה פרעא דלא עאלין
 אינון דמעין", עס איז נישט דא א זאך וואס
 עס נוצט נישט דערויף תשובה, בפרט ווען א
 מענטש וויינט צום אייבערשטן; קיין שום טיר
 איז נישט פארמאכט פאר א מענטש וואס קומט
 צום אייבערשטן און וויינט זיך אויס צו אים.

לייג אריין אין די קינדער יראת שמים;
 דערצייל זיי מעשיות פון צדיקים, דאס וועט
 זיי אויפפלאקערן זייער הארץ צו זיין ערליכע
 אידן, זיי וועלן מקנא זיין די צדיקים און זיי
 וועלן נאכטון די צדיקים. עס איז באוואוסט
 דעם סיפור אז דער הייליגער צאנזער רב זכותו
 גגן עלינו האט געפֿרעגט דעם מלמד פון זיינע
 קינדער צי ער לערנט מוסר מיט זיי, האט
 דער מלמד אים געזאגט: "יא"; האט ער אים
 געפֿרעגט: "וואס פאר א מוסר ספרים לערנסטו
 מיט זיי?" זאגט ער: "חובת הלבבות", זאגט
 אים דער הייליגער צאנזער רב: "נישט דאס מייך
 איך מוסר, איך פֿרעג צי דו לערנסט 'מוסר', צי
 דו פארציילסט זיי מעשיות פון הייליגן רבי ר'
 אלימלך פון ליזענסק זכותו גגן עלינו און זיין
 ברודער דער הייליגער רבי ר' זושא זכותו גגן
 עלינו"; ווייל מעשיות פון צדיקים דאס פייערט
 אויף דאס הארץ צו זיין אן ערליכער איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן
 שטענדיג עוסק זיין נאר אין תפלה.

...

(ספר עצתו אמונה חלק ה', מכתב סח)

צו באקומען וועבסליד דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com